

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ

ΠΡΩΤΗ ΚΑΘΗΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΣ ΜΗΝΕΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΕΠΙΔΕΙΧΝΟΥΣ

ΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΓΕΝΙΚΟ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ
ΣΧΕΔΙΟ

ΕΡΓΟ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ
ΠΕΙΡΑΙΑΣ 1992

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
Ο ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	
1.0 Ο λογιστικός σχεδιασμός στα πλαίσια της ιστορικής εξέλιξης της Λογιστικής	15
1.1 Πεδίο εφαρμογής των λογιστικών σχεδίων	17
1.2 Έννοια του γενικού λογιστικού σχεδίου και επιπτώσεις από την εφαρμογή του	18
1.3 Ιστορική επισκόπηση του λογιστικού σχεδιασμού	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
2.0 Ιστορικό της κατάρτισης του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ)	29
2.1 Θεσμικό πλαίσιο του ΕΓΛΣ	30
2.2 Διαίρεση του ΕΓΛΣ	35
2.3 Βασικές αρχές του ΕΓΛΣ	36
2.4 Λογιστικό πλαίσιο του ΕΓΛΣ	42
2.5 Ταξινόμηση και κωδικαρίθμηση των λογαριασμών	43
2.6 Κενοί κωδικοί αριθμοί – Υποχρεωτικότητα λογαριασμών	46
2.7 Λογιστική Υποκαταστημάτων. Οι όμιλοι λογαριασμών	48
2.8 Γενικοί κανόνες τήρησης των λογαριασμών	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	
ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	
3.0 Θεωρητικό πλαίσιο	51
3.1 Ομάδα 1η: Πάγιο ενεργητικό	53
3.1.0 Γενικότητες	53
3.1.1 Λογαριασμοί 10-15 του ενσώματου πάγιου ενεργητικού	55
3.1.2 Λογαριασμός 16 «Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως»	75
	7

3.1.3 Λογαριασμός 17	83
3.1.4 Λογαριασμός 18 «Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις»	83
3.1.5 Όμιλος λογαριασμών 19 «Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων»	88
3.2 Ομάδα 2η: Αποθέματα	88
3.2.0 Γενικότητες	88
3.2.1 Οι προβλεπόμενοι από το ΕΓΛΣ λογαριασμοί αποθεμάτων ...	89
3.2.2 Ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων λογαριασμών της ομάδας 2. ...	92
3.2.3 Λειτουργία των λογαριασμών αποθεμάτων	94
3.3 Ομάδα 3η: Απαιτήσεις και διαθέσιμα	103
3.3.0 Γενικότητες	103
3.3.1 Λογαριασμός 30 «Πελάτες»	104
3.3.2 Λογαριασμός 31 «Γραμμάτια εισπρακτέα»	109
3.3.3 Λογαριασμός 32 «Παραγγελίες στο εξωτερικό»	118
3.3.4 Λογαριασμός 33 «Χρεώστες διάφοροι»	119
3.3.5 Λογαριασμός 34 «Χρεόγραφα»	122
3.3.6 Λογαριασμός 35 «Λογαριασμοί διαχείρισεως προκαταβολών και πιστώσεων»	124
3.3.7 Λογαριασμός 36 «Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού» ...	126
3.3.8 Λογαριασμός 37	130
3.3.9 Λογαριασμός 38 «Χρηματικά διαθέσιμα»	130
3.3.10 Όμιλος λογαριασμών 39 «Απαιτήσεις και χρηματικά διαθέσιμα υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων»	131
3.4 Ομάδα 4η: Καθαρή θέση – Προβλέψεις – Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	131
3.4.0 Γενικότητες	131
3.4.1 Έννοια της καθαρής θέσεως	132
3.4.2 Λογαριασμός 40 «Κεφάλαιο»	135
3.4.3 Λογαριασμός 41 «Αποθεματικά – Διαφορές αναπροσαρμογής – Επιχορηγήσεις επενδύσεων»	141
3.4.4 Λογαριασμός 42 «Αποτελέσματα εις νέο»	146
3.4.5 Λογαριασμός 43 «Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου»	150
3.4.6 Λογαριασμός 44 «Προβλέψεις»	152
3.4.7 Λογαριασμός 45 «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις»	154
3.4.8 Λογαριασμοί 46 και 47	156
3.4.9 Λογαριασμός 48 «Λογαριασμοί συνδέσμου με τα Υποκαταστήματα»	156
3.4.10 Όμιλος λογαριασμών 49 «Προβλέψεις – μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων»	159

3.5 Ομάδα 5η: Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	159
3.5.0 Γενικότητες	159
3.5.1 Λογαριασμός 50 «Προμηθευτές»	160
3.5.2 Λογαριασμός 51 «Γραμμάτια πληρωτέα»	164
3.5.3 Λογαριασμός 52 «Τράπεζες – λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων»	166
3.5.4 Λογαριασμός 53 «Πιστωτές διάφοροι»	166
3.5.5 Λογαριασμός 54 «Υποχρεώσεις από φόρους – τέλη»	171
3.5.6 Λογαριασμός 55 «Ασφαλιστικοί οργανισμοί»	173
3.5.7 Λογαριασμός 56 «Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού»	173
3.5.8 Λογαριασμός 57	176
3.5.9 Λογαριασμός 58 «Λογαριασμοί περιοδικής κατανομής»	176
3.5.10 Όμιλος λογαριασμών 59 «Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων»	176
3.6 Ομάδα 6η: Οργανικά έξοδα κατ' είδος	177
3.6.0 Γενικότητες	177
3.6.1 Λογαριασμός 60 «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού»	181
3.6.2 Λογαριασμός 61 «Αμοιβές και έξοδα τρίτων»	183
3.6.3 Λογαριασμός 62 «Παροχές τρίτων»	185
3.6.4 Λογαριασμός 63 «Φόροι – τέλη»	186
3.6.5 Λογαριασμός 64 «Διάφορα έξοδα»	187
3.6.6 Λογαριασμός 65 «Τόκοι και συναφή έξοδα»	189
3.6.7 Λογαριασμός 66 «Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος»	190
3.6.8 Λογαριασμός 67	191
3.6.9 Λογαριασμός 68 «Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως»	191
3.6.10 Όμιλος λογαριασμών 69 «Οργανικά έξοδα κατ' είδος, υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων»	191
3.7 Ομάδα 7η: Οργανικά έσοδα κατ' είδος	192
3.7.0 Γενικότητες	192
3.7.1 Λογαριασμός 70 «Πωλήσεις εμπορευμάτων»	193
3.7.2 Λογαριασμός 71 «Πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών»	198
3.7.3 Λογαριασμός 72 «Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού»	198
3.7.4 Λογαριασμός 73 «Πωλήσεις υπηρεσιών»	198
3.7.5 Λογαριασμός 74 «Επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων»	199
3.7.6 Λογαριασμός 75 «Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών»	201
3.7.7 Λογαριασμός 76 «Έσοδα κεφαλαίων»	202
3.7.8 Λογαριασμός 77	203

3.7.9 Λογαριασμός 78 «Ιδιοπαραγωγή παγίων και χρησιμοποιημέ- νες προβλέψεις εκμεταλλεύσεως»	203
3.7.10 Όμιλος λογαριασμών 79 «Οργανικά έσοδα κατ' είδος, υπο- καταστημάτων ή άλλων κέντρων»	204
3.8 Ομάδα 8η: Λογαριασμοί αποτελεσμάτων	205
3.8.0 Γενικότητες	205
3.8.1 Λογαριασμός 80 «Γενική εκμετάλλευση»	206
3.8.2 Λογαριασμός 81 «Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα»	214
3.8.3 Λογαριασμός 82 «Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων»	216
3.8.4 Λογαριασμός 83 «Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους»	218
3.8.5 Λογαριασμός 84 «Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων»	218
3.8.6 Λογαριασμός 85 «Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος»	219
3.8.7 Λογαριασμός 86 «Αποτελέσματα χρήσεως»	220
3.8.8 Λογαριασμός 87	222
3.8.9 Λογαριασμός 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση»	222
3.8.10 Λογαριασμός 89 «Ισολογισμός»	225
3.8.11 Παράδειγμα καταρτίσεως λογαριασμού γενικής εκμεταλ- λέυσεως και λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως κατά το ΕΓΛΣ	228

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

4.0 Γενικότητες	243
4.1 Ομάδα 10η (Κωδ. αριθ. 0): Λογαριασμοί τάξεως	245
4.1.0 Δομή της ομάδας	245
4.1.1 Λογαριασμοί αλλότριων πραγμάτων: Λογαριασμοί 01 «Αλλό- τρια περιουσιακά στοιχεία» και 05 «Δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχείων»	246
4.1.2 Λογαριασμοί εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών: Λογα- ριασμοί 02 «Χρεωστικοί λογάριασμοί εγγυήσεων και εμπράγ- ματων ασφαλειών» και 06 «Πιστωτικοί λογαριασμοί εγγυή- σεων και εμπράγματων ασφαλειών»	249
4.1.3 Λογαριασμοί αμφοτεροβαρών συμβάσεων: Λογαριασμοί 03 «Απαιτήσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις» και 07 «Υπο- χρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις»	254
4.1.4 Λογαριασμοί πληροφοριών: Λογαριασμοί 04 «Διάφοροι λογα- ριασμοί πληροφοριών χρεωστικοί» και 08 «Διάφοροι λογαρι- ασμοί πληροφοριών πιστωτικοί»	256
4.1.5 Όμιλος λογαριασμών 09 «Λογαριασμοί τάξεως υποκαταστη- μάτων ή άλλων κέντρων»	260

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

5.0 Έννοια των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων	261
5.1 Κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων	262
5.1.0 Η κατάσταση του ισολογισμού τέλους χρήσεως	262
5.1.1 Η κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως	264
5.1.2 Ο πίνακας διαθέσεως των αποτελεσμάτων	265
5.1.3 Η κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως	265
5.1.4 Το προσάρτημα	265
5.1.5 Υποδείγματα των λογιστικών καταστάσεων	267
5.2 Αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων	285
5.3 Αξιοποίηση των οικονομικών καταστάσεων. Αριθμοδείκτες	292

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Η ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ

6.0 Έννοια και επιδιώξεις της Αναλυτικής Λογιστικής της Εκμεταλλεύσεως (ΑΛΕ)	295
6.0.0 Οι λειτουργίες της οικονομικής μονάδας	297
6.0.1 Ορισμός και επιδιώξεις της ΑΛΕ	298
6.0.2 Χαρακτηριστικά της ΑΛΕ κατά το ΕΓΛΣ	298
6.1 Ομάδα 9η: Αναλυτική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως	301
6.1.0 Βασικό κοστολογικό υπόδειγμα	301
6.1.1 Λογαριασμός 90 «Διάμεσοι – αντικρουζόμενοι λογαριασμοί» ..	313
6.1.2 Λογαριασμός 91 «Ανακατάταξη εξόδων-αγορών και εσόδων» ..	319
6.1.3 Λογαριασμός 92 «Κέντρα (θέσεις) κόστους»	320
6.1.4 Λογαριασμός 93 «Κόστος παραγωγής (παραγωγή σε εξέλιξη)»	325
6.1.5 Λογαριασμός 94 «Αποθέματα»	327
6.1.6 Λογαριασμός 95 «Αποκλίσεις από το πρότυπο κόστος»	329
6.1.7 Λογαριασμός 96 «Έσοδα – Μικτά αναλυτικά αποτελέσματα» ..	331
6.1.8 Λογαριασμός 97 «Διαφορές ενσωματώσεως και καταλογισμού»	332
6.1.9 Λογαριασμός 98 «Αναλυτικά αποτελέσματα»	338
6.1.10 Λογαριασμός 99 «Εσωτερικές διασυνδέσεις» ή Όμιλος λογαριασμών 99 «Αναλυτική λογιστική εκμεταλλεύσεως υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων»	339
6.2 Παράδειγμα εφαρμογής αναλυτικής λογιστικής της εκμεταλλεύσεως	342
6.2.0 Δεδομένα του παραδείγματος	342
6.2.1 Λογιστικές εγγραφές	343

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΓΛΣ

7.0 Λογιστικός χειρισμός των προβλέψεων	355
7.0.0 Γενικότητες	355
7.0.1 Σχηματισμός και επαύξηση των προβλέψεων	356
7.0.2 Χρησιμοποίηση των προβλέψεων	357
7.0.3 Χειρισμός αχρησιμοποίητων προβλέψεων	361
7.0.4 Παράδειγμα σχηματισμού και χρησιμοποίησης προβλέψεως	361
7.1 Ιδιοκατασκευές	365
7.2 Βραχύχρονα αποτελέσματα	368
7.2.0 Έννοια και τρόποι υπολογισμού των βραχύχρονων αποτελε- σμάτων	368
7.2.1 Προσαρμογή υπολοίπων. Ο λογαριασμός 58 της γενικής λο- γιστικής	369
7.2.2 Διαμόρφωση βραχύχρονων λογαριασμών γενικής εκμεταλ- λεύσεως και αποτελεσμάτων	374
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	379
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	401
ΠΙΝΑΚΑΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ ΕΓΛΣ	403